

Anàlisi electoral

2013/2014

Codi: 101076

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Jordi Muñoz Mendoza

Correu electrònic: Jordi.Munoz@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Els estudiants haurien d'haver cursat les assignatures obligatòries Metodologia de l'Anàlisi Polític i Comportament Polític.

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar als estudiants les eines teòriques i pràctiques per analitzar els processos electorals i els diversos elements i actors que hi participen: els sistemes electorals, les campanyes, els candidats i els electors.

Es tracta d'una continuació natural de l'assignatura 'Comportament polític' de tercer curs, en la que es presenta l'estat actual de la recerca en comportament electoral combinada amb una vessant més aplicada d'anàlisi i estratègia electoral.

Competències

- Ciència política i gestió pública
- Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
- Analitzar els processos electorals, incloent-hi campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i anàlisi i interpretació dels resultats electorals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents

destinatari.

- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
2. Analitzar el processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.
5. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
6. Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva
7. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
8. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
9. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
10. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
11. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
12. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
13. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
14. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
15. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
16. Treballar autònomament.
17. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
18. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

1. Introducció i breu repàs comportament
2. Fonts de dades per l'anàlisi electoral
 - 2.1. Dades individuals i agregades
 - 2.2. Les enquestes pre i postelectorals
 - 2.3. Els experiments en ciència política.
3. Velles i noves clivelles
 - 3.1. El vot de classe, encara?
 - 3.2. El vot religiós, de nou?
 - 3.3. Identitat nacional / ètnica i vot
 - 3.4. Cleavages endògens

4. Models espacials

4.1. El model espacial: assumpcions, formulació i aplicacions

4.2. El teorema del votant medià

4.3. Multidimensionalitat i extensions

5. El vot per temes (issue voting)

5.1. Temes de posició: lògica espacial

5.2. Temes de consens (valence issues)

6. Votem amb la butxaca? El vot econòmic

6.1 Definició i tipologia

6.2 Què en sabem de l'impacte de l'economia en el vot

6.3 Partidisme, ideologia i vot econòmic.

6.4 Claredat de responsabilitats

7. Votar o no votar. Causes i implicacions de l'abstenció electoral

7.1. Factors explicatius: individuals i agregats

7.2. Desigualtats en participació i desigualtat política. El vot obligatori

8. Comptar i fer que els vots comptin: els sistemes electorals

8.1. Components i tipologia

8.2. Implicacions dels sistemes electorals

9. La cara fosca de la política: Corrupció, clientelisme i vot.

9.1. Corrupció: definició i conseqüències

9.2. Explicacions del limitat càstig electoral de la corrupció

9.3. Factors explicatius i conseqüències del clientelisme

10. La diversitat a les urnes: Immigració i vot.

10.1. Tipus d'hostilitat cap a l'altre i teories explicatives

10.2. Vot a extrema dreta: teories explicatives

11. Campanyes electorals: com es fan i per què serveixen?

11.1. Evolució històrica de les campanyes

11.2. Organització i execució de les campanyes contemporànies

11.3. Importen, les campanyes?

12. Impacte del carisma: lideratges i vot

12.1. Components del lideratge polític

12.2. Importen els lideratges en el vot?

13. Votar en múltiples arenes: Comportament electoral en sistemes multinivell

13.1. Eleccions generals i autonòmiques

13.2. El vot en eleccions europees

Metodologia

El treball a realitzar en l'assignatura s'estructura a partir de tres tipus d'activitats:

- Clases teòriques. El professor presentarà els temes i les lectures de suport. S'espera dels estudiants que llegeixin les lectures quan n'hi hagi i que participin activament a les classes
- Seminaris. Discussió de casos concrets. S'espera dels estudiants que llegeixin el text, en facin un breu resum i participin activament a la discussió, cosa que implica necessàriament l'assistència als seminaris.
- Pràctiques d'anàlisi. Concentren la part aplicada de l'assignatura. Els estudiants realitzaran les diverses fases del procés de recerca: disseny, recollida de dades, anàlisi i discussió dels resultats. S'espera l'assistència a les pràctiques i que es completin les tasques encomanades en temps i forma.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases teòriques	34	1,36	1, 2, 4, 6, 9, 11, 12
Pràctiques d'anàlisi	8	0,32	1, 2, 5, 10, 14, 15, 17, 18
Seminaris: estudis de cas	8	0,32	1, 2, 3, 4, 6, 7, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	3, 5, 8, 14, 18
Tipus: Autònomes			
Estudi: esquemes i resums	30	1,2	8, 12, 14, 16
Lectura textos obligatoris	30	1,2	1, 10, 12, 16
Redacció de treballs	17	0,68	5, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18

Avaluació

L'avaluació es realitzarà a partir de les següents activitats:

1. Seminaris (20%). S'avaluarà la lectura dels textos i la participació a les sessions de discussió.
2. Pràctiques (30%). Els estudiants dissenyaràn un petit projecte en grup que impliqui recollir dades i analitzar-les per respondre a una pregunta de recerca, teòrica o aplicada. Estarà vinculat a les activitats realitzades a les sessions pràctiques.
3. Examen (50%). S'avaluarà l'assoliment dels continguts de l'assignatura, especialment els referents a les sessions teòriques.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50	2	0,08	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 14, 16
Pràctiques	30	2	0,08	1, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18
Seminaris	20	4	0,16	3, 4, 7, 12, 13, 14

Bibliografia

Ignacio Sánchez-Cuenca (2003) How can governments be accountable if voters vote ideologically? Estudio / Working Paper 2003/191 Madrid: Centro de Estudios Avanzados en Ciencias Sociales

Marta Fraile (2005) Cuando la economía entra en las urnas. El voto económico en España (1979-1996) Madrid, CIS

Geoffrey Evans (1999) The End of Class Politics?: Class Voting in Comparative Context, Oxford: Oxford University Press

Sergi Pardos (2012) Xenofòbia a les urnes. Sobre com la reacció contra els immigrants es transforma en resultats electorals. Barcelona: Columna

Geoffrey Evans (2000) The Continued Significance of Class Voting Annual Review of Political Science Vol. 3: 401-417

Javier G. Polavieja (2000) Precariedad laboral y voto de castigo en España: en defensa de un modelo de interacción entre los condicionantes económicos e ideológicos del voto Revista Española de Ciencia Política, 2000

Javier G. Polavieja (2002) El paro te cambia: los mecanismos causales del voto de castigo en las elecciones generales de 1996 Estudio/Working Papers 2002/180 Madrid: Centro de Estudios Avanzados en Ciencias Sociales

Guillem Rico (2009) Líderes políticos, opinión pública y comportamiento electoral en España Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas

Martínez i Coma, Ferrán (2008) ¿Por qué importan las campañas electorales? Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas

Laia Balcells i Ventura (2007) ¿Es el voto nacionalista un voto de proximidad o un voto de compensación? Una nueva aproximación "espacial" al voto en dos dimensiones* Revista Española de Ciencia Política. Núm. 16, Abril 2007, pp. 61-88

Anduiza, Eva, Aina Gallego, and Jordi Muñoz (2014). "Turning a blind eye: Experimental evidence of partisan bias in attitudes towards corruption." Comparative Political Studies

Anduiza, Eva, Aina Gallego, and Jordi Muñoz (2012) Why Do Voters Forgive Corrupt Politicians: Cynicism, Skepticism or Implicit Exchange?

Gonzalo Rivero Rodríguez y Pablo Fernández-Vázquez (2011) Las consecuencias electorales de los escándalos de corrupción municipal, 2003-2007. Madrid: Fundación Alternativas

Luis de la Calle Robles y Lluís Orriols i Galve (2008) "Ampliar para ganar": las consecuencias electorales del crecimiento del Metro en Madrid, 1995-2007 Madrid: Fundación Alternativas

